

2019BEM124

VERSLAG d.d. 20 november 2019 van de informatieve vergadering van de commissie Bestuur, Economie en Middelen, gehouden in het provinciehuis van Utrecht

Voorzitter: mw.ir. M. de Widt

Aanwezig: mw. H. Bruins Slot (gedeputeerde), ir. R. van Muilekom (gedeputeerde) en R. Strijk (gedeputeerde);

J.J. Bart (GroenLinks), mw. A.C. Boelhouwer (GroenLinks), mr. B.M.H. de Brey MBA (VVD), R.G.J. Dercksen (PVV), ing. L.C. van den Dikkenberg (SGP), drs. E.H.R. Dinklo (FvD), mw. F. Demir (Denk), M.J. de Droog, MSc en RA (D66), M.E.J. Eggermont (SP), mw.mr. N.M. Groen MA (GroenLinks), mw. N. de Haan-Mourik (ChristenUnie), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), mw. M. Jager (PvdD), V.C. Janssen (VVD), mw. H.J. Keller (PvdD), drs. A.H.L. Kocken (VVD), mw. M. Lejeune-Koster (PvdA), mw. H.J. Rikkoert, MSc (ChristenUnie), A.G. van Schie (VVD), M. Talhaoui (PvdA), W. Ubaghs (PVV), H. Wolting (ChristenUnie), J.C. van Wijk (FvD), C. Westerlaken (CDA) en W. Wijntjes (CDA);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Drs. T.J. Dorst (griffier) en mw. G. van Weerd (verslag).

1. OPENING EN ALGEMEEN

1.1 Opening

De voorzitter opent deze commissievergadering en heet de aanwezigen welkom.

1.2 Vaststellen agenda

De agenda wordt vastgesteld.

De voorzitter constateert dat een aantal onderwerpen, waarvan de technische vragen inmiddels zijn beantwoord, toch besproken moet worden, nl. de agendapunten 2.2, 2.5 en 2.7.

Zij vraagt vervolgens aandacht voor het volgende:

Op 8 januari 2020 zal de volgende BEM commissievergadering plaatsvinden.

Ondanks het kerstreces, wordt (na discussie) uiteindelijk afgesproken dat de termijn voor het indienen van verzoeken tot opwaardering van stukken voor de vergadering van 8 januari wordt vastgesteld op 30 december 9.00 uur. Overigens gelden er dienaangaande voor de overige Statencommissies andere termijnen.

1.3 [Verslag informatie commissie Bestuur, Economie en Middelen van 16 oktober 2019](#)

Het verslag van deze vergadering wordt vastgesteld.

1.4 [Ingekomen brieven BEM](#)

- Kennisgeving Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Openbaarmaking nevenfuncties en neveninkomsten
- Ingekomen brief van de heer Pardon inzake ontwikkelingen Henschotermeer
- Ontwikkeling Henschotermeer Buro SRO
- Reactie brief Croonenburo5
- Voortgangsrapportage RMA Alblasserwaard VHL
- Memo reactie op SP vragen inzake Henschotermeer
- Opbrengst U10 Beraadt 16 oktober jl.
- Vragen aan PS betreffende gevolgen compensatie afvalstoffenheffing uit algemene reserves

De heer Eggermont vraagt naar de voorgestelde afhandeling van deze brieven. PS zien dat niet meer terug. Hij zou het op prijs stellen de antwoordbrieven van GS in afschrift te ontvangen.

De voorzitter vindt dit op zichzelf een goed voorstel, maar zal eerst bespreken wat daartoe de mogelijkheden zijn. Zij zal daar in de volgende vergadering op terugkomen.

2. OPGEWAARDEERDE STATENBRIEVEN EN INGEKOMEN BRIEVEN – TER BESPREKING

2.1 *Statenbrief behoefteraming bedrijventerreinen provincie Utrecht*

Dit agendapunt is opgevaardigd door de VVD.

De heer Kocken merkt op dat er in het STEC-rapport belangrijke zaken worden beschreven. De ruimtevraag naar bedrijventerreinen neemt fors toe, enerzijds omdat er meer aan duurzaamheid wordt gewerkt, anderzijds door de groei van het aantal inwoners. GS stellen echter in het memo dat die ruimtevraag niet gehonoreerd gaat worden. Dat betreft vooral de maakindustrie, de bouw en de logistiek, dus de grote gebruikers van de bedrijventerreinen. In de expertmeeting van 2 weken geleden, kwam naar voren dat er een trend is naar clustering in de regionale economie, omdat er met samenhangende ketens wordt gewerkt. De maakindustrie moet naar het oordeel van de VVD een plek in de provinciale economie krijgen. Ook werd het “doordruppeleffect” duidelijk van de hoog opgeleide werkgelegenheid. Die doet zich niet voor in de grote steden, omdat de banen daar vooral worden ingevuld door studenten en niet door lager opgeleiden. Wat betreft banen voor laag opgeleiden, moet Utrecht het hebben van de bedrijventerreinen buiten de steden. In het STEC rapport wordt ook geconstateerd dat er een trek is van de steden naar de omliggende gemeenten. De bedrijventerreinen en de werkgelegenheid buiten de steden worden steeds belangrijker. Het college van GS is voorstander van een inclusieve samenleving maar dat houdt ook in dat er werkgelegenheid is voor de VMBO-ers en de MBO-ers. Een groot deel van die groep werkt in de maakindustrie, de techniek en de logistiek.

De VVD stelt voor de volgende vragen:

- Hoe zorgen we dat we voldoende banen hebben om de kinderen van de mensen die hier komen wonen, in de toekomst van voldoende werkgelegenheid te voorzien? Het gaat dan om werkgelegenheid waar minder voor hoeft te worden gereisd, immers, dat is één van de politieke doelen van de provincie.
- Waarom moet volgens het college Utrecht vooral een provincie worden voor HBO- en WO-opgeleiden?
- Waarom wordt de ruimtebehoefte vanuit de logistiek niet gehonoreerd?
- Bedrijven vestigen steeds meer buiten de steden. Wanneer het voorgenomen collegebeleid werkelijkheid gaat worden, en er is buiten de stad geen plek meer waardoor bedrijven in de stad blijven, neemt dan de verkeersdruk rond de steden toe?
- Welk wegenskader wordt gebruikt om te bepalen of transformatie van binnenstedelijke informele werklocaties naar wonen wordt gestopt, omdat er te weinig bedrijvenlocaties overblijven?

Mevrouw Jager deelt mede dat de PvdD verbaasd is dat in de statenbrief het hoogste scenario werd gepresenteerd voor de bestaande uitbreidingsvraag en feitelijke behoefte raming. In het rapport worden nl. twee uiterste scenario's geschetst wat betreft zowel een hoog als een laag WLO toekomstscenario. In het ene scenario is er een overschot en in de andere een tekort. Waarom gaan GS alleen uit van het hoogste scenario en waarom wordt dat als feitelijke behoefteraming gebracht? Het college van Rijksadviseurs waarschuwt voor de verdozing van het landschap: een ongebreidelde opmars van enorme distributiecentra die het Nederlandse natuurlandschap verdringen. In dat kader werd gesteld dat gemeenten en projectontwikkelaars te gemakkelijk in het groen bouwen en dat landschap en biodiversiteit niet serieus worden genomen. Rijk en regio zouden veel strengere eisen moeten stellen en nadenken wat wel en niet gefaciliteerd wordt, aldus het College van Rijksadviseurs. Hoe kijken GS hiertegen aan en hoe kan dat in Utrecht worden voorkomen?

De heer V.d. Dikkenberg sluit zich voor een groot deel aan bij de vragen van de VVD. Er ligt, volgens het STEC rapport, een behoorlijke opgave. Gezien de trends die gesignaleerd worden, lijkt het onlogisch om dat niet te faciliteren. Het vorige college van GS heeft een bepaalde ingreep gedaan in de dienstensector en heeft de kantoorruimte uit de bedrijventerreinen geschrapt. Nu blijkt dat de dienstensector behoorlijk groot is en dat er weer kantoorruimte nodig is. Tijdens genoemde ingreep van GS was er al een kentering gaande en de ruimtevraag nam ook toen al toe. Wat betreft de logistiek wil de SGP het volgende opmerken. Als men voorstander is van zonneweides op grote schaal, dan is het beter deze 20 meter hoger aan te leggen boven op een logistiek bedrijf. Dat kan in groen worden ingepakt, verticaal, en op het dak eventueel zonnepanelen. Dat levert per saldo meer meters groen op waarmee de biodiversiteit kan worden gediend.

De heer Dercksen constateert dat de teksten van de VVD steeds beter worden, naarmate die fractie langer in de oppositie zit. Hij sluit zich daarbij aan. De PVV heeft altijd het adagium uitgedragen dat ruimte geboden moet worden, om bedrijven de mogelijkheid tot ondernemen te bieden. Wel heeft hij een zorg. Wanneer de logistieke bedrijven in deze provincie geen ruimte krijgen, gaan ze ergens anders naar toe. Dan ontstaat het waterbedeffect, en kunnen ze zich bv. net over de grens van Utrecht vestigen. Dat geeft voor het landschap geen verbetering.

De heer Bart sluit zich geheel aan bij de reactie van de PvdD. Ook hij vindt het vreemd dat er direct wordt uitgegaan van de hoogste ruimte terwijl bij de methodiek staat: "Het verschil tussen het scenario hoog en laag heeft een relevante en onderscheidende bandbreedte voor de ontwikkeling in de toekomst." Er staat ook dat de feitelijke ontwikkelingen zich binnen de bandbreedte gaan voltrekken. Er wordt gesteld dat er meer ruimte is voor bedrijven, terwijl onduidelijk is waar de provincie op die bandbreedte terecht zal komen. Het kan zo zijn dat men binnen de bandbreedte uitkomt, bij een vraag die lager ligt dan al gepland is. Waarom wordt die conclusie zo snel in het rapport getrokken?

Ook GroenLinks maakt zich ernstig zorgen over de verdozing van het landschap. Het is zorgelijk dat er enorme ruimtes worden ingenomen voor beperkte werkgelegenheid voor hardwerkende Utrechters. Het zijn dozen waar vooral automatisering plaatsvindt en waar gewerkt wordt met geautomatiseerde processen. GroenLinks sluit zich van harte aan bij de woorden van de VVD dat er heel veel aandacht nodig is voor de lager opgeleiden. De vraag is of de gepresenteerde scenario's wel de juiste oplossing zijn.

De heer Dercksen wijst erop dat die grote gebouwen niet leeg staan: daar worden goederen vervoerd. Kennelijk hebben we die goederen nodig, anders zou dat transport er niet zijn. Wat is de oplossing om deze bedrijfstak toch te laten functioneren, wanneer dat niet in een hal wordt toegestaan?

De heer Bart stelt de vraag of er wel meer van dergelijke grote gebouwen nodig zijn. In het rapport wordt dat als een hard gegeven gepresenteerd, terwijl de methodiek een andere uitkomst heeft.

De heer Dercksen herhaalt dat de hallen worden gebouwd omdat mensen deze nodig hebben omdat daar activiteiten in worden ontplooid. Hij wil graag van de PvdD en GroenLinks het alternatief horen, wanneer de bouw van die hallen niet wordt toegestaan. Die hallen voor transportstromen zijn een belangrijk onderdeel van de economie geworden.

Mevrouw Jager stelt de vraag of uitbreiding wel nodig, immers, uit het rapport blijkt dat het niet zeker is dat van het hoogste scenario moet worden uitgegaan. De vraag is vervolgens of verdozing in Utrecht moet worden toegestaan.

De heer Dercksen verwijst naar het grootschalige distributieterrein het Klooster. Inmiddels vult Lage Weide zich ook met grootschalige distributie. Dat is een goede zaak want daar gaat het de vervanging van oude, lelijke inefficiënte bebouwing. Er komen moderne panden voor in de plaats die veel

efficiënter gebruik maken van de ruimte. Feit is dat er steeds meer distributiecentra komen, overal. Dat voorziet in een behoefte. Wat moet er met die behoefte worden gedaan, wanneer die bedrijven zich niet meer mogen vestigen?

Mevrouw Jager wijst erop dat de snelwegen in Utrecht vollopen. Utrecht is erg druk bevolkt. Onderzocht moet worden waar Utrecht zijn inwoners en zijn bedrijven kwijt kan. Dat vraagt om serieus onderzoek en het is noodzakelijk daar vragen over te stellen.

De heer Bart merkt op dat niemand bedrijvigheid wil verbieden. De vraag is wel of het nodig is dat er meer ruimte aan dergelijke grote bedrijven moet worden geboden. Renovatie en ruimte voor nieuwe bedrijvigheid op Lage Weide is een goede zaak. Dat moedigt GroenLinks ook aan. Echter, op basis van een onzekere voorspelling wil GroenLinks vraagtekens plaatsen bij het bieden van extra ruimte voor dit soort logistieke bedrijven. Wanneer er wel concrete vraag naar is, dan kan worden nagedacht waar dat het beste kan worden gelokaliseerd. Tot die tijd is het goed om te vernieuwen en te verduurzamen op de bestaande bedrijventerreinen.

De heer Dercksen onderschrijft dat dat een goede tendens is, zeker op Lage Weide. Inmiddels wordt zichtbaar dat ook het Klooster bij de A2 aan het vollopen is en dat is additioneel op Lage Weide. Dat houdt men niet tegen: daar worden diensten geleverd, die mensen nodig hebben. Er komen meer mensen en die hebben meer goederen nodig waardoor er meer transportbewegingen ontstaan.

De heer Wolting vindt het belangrijk dat de oude industrieterreinen worden hergebruikt en opnieuw worden benut. Dat dient dan wel tezamen met de gemeenten te worden opgepakt. Voor ligt een eerste rapport zonder conclusies of aanbevelingen. Zijn fractie stelt voor in het rapport op te nemen dat er sterk naar de daadwerkelijke werkgelegenheid moet worden gekeken na voltooiing van de bouw per m2. Dat is uiteindelijk bepalend voor de keuze van bebouwing op de terreinen.

De heer Westerlaken deelt mede dat het CDA content is met de STEC onderzoeksresultaten. Meerdere statenperiodes achter elkaar vraagt het CDA aandacht voor lager en middelbaar opgeleiden: het accent mag niet alleen liggen op de hoger opgeleiden en het USP. Dat vraagt om een zorgvuldige aanpak.

Hij vraagt GS of er nu een soort procesvoorstel wordt gedaan: hij kan daar nog niet zoveel van maken. Betekent dit dat PS in maart in de concept omgevingsvisie een uitspraak van GS krijgt over hoeveel ha er uitgebreid moet worden of op welke wijze er gebruik moet worden gemaakt van bestaande terreinen?

De heer Talhaoui deelt mede dat de PvdA zich aansluit bij de opmerkingen van GroenLinks en de PvdD. Bij het WLO laag scenario gaat het over een overaanbod van 10 ha terwijl in het hoogste scenario er een tekort is van 212 ha. Daartussen zit een heel groot verschil. Hoe realistisch zijn die scenario's? Welke stappen komen hier uit voort en wat wordt het beleid van de provincie?

De heer De Droog memoreert dat de provincie beleid heeft voor bedrijventerreinen, terwijl deze statenbrief qua inhoud redelijk beperkt is. D66 wil graag weten hoe dit rapport zich verhoudt tot de richting die de provincie in wenst te gaan. Wanneer de logistieke sector gefaciliteerd moet worden, omdat deze een bijdrage levert aan de versterking van de circulaire economie, dan moet er een andere afweging worden gemaakt dan wanneer het gaat om distributiecentra die de groene contouren gaan doorbreken. Dan ontstaat er een ander soort debat. Zijn voorstel is na te gaan hoe dit rapport kan worden verbonden naar de toekomst. De kracht van de provincie Utrecht is het vasthouden aan kaders, omdat deze uiteindelijk creativiteit teweeg brengen en bij voorkeur bijdragen aan maatschappelijke opgaven. Worden er knelpunten gesignaleerd, dan moet de provincie snel reageren en kijken of een ander besluit nodig is.

De heer Kocken vindt de redenering, dat kaders voor creativiteit zorgen, niet opgaan. De heer De Droog had het over de richting waarin de provincie wil gaan. Wijst D66 op een memo dat in de commissie Omgevingswet aan de orde kwam?

De heer De Droog wil dat debat niet in deze commissie over doen. Daar waar het raakt aan de wensen van de provincie, moet worden nagedacht over de kaders. De kaders zitten niet in een harnas maar zijn wel een goed uitgangspunt om deze mooie provincie te kunnen behouden en niet langzaam te laten dicht groeien.

De heer Eggermont vraagt of GS kunnen aangeven in hoeverre de genoemde vraag ook kan worden opgevangen door herstructurering van bestaande terreinen.

De heer Talhaoui wijst erop dat bedrijventerreinen ook een relatie hebben met wonen, werken en onderwijs. In de bedrijventerreinen komt veel robotisering voor. Er moet goed over onderwijs worden nagedacht en over de laagbetaalde banen.

Gedeputeerde Strijk komt terug op vragen van de PvdD, GroenLinks.

GS geleiden dit STEC rapport door naar PS; het betreft hier niet het standpunt van GS. Het is belangrijk dat PS een modelmatige berekening ontvangen, waarin wordt uitgelegd hoe er wordt geëxtrapoleerd wat betreft de groei van bedrijventerreinen in scenario's. PS kunnen dat model gebruiken bij de discussie over de Omgevingsvisie. GS hebben geen voorkeur uitgesproken voor scenario's.

Wel wil hij ingaan op de richting waarin GS denken als het gaat om vragen rond de Omgevingsvisie.

GS vinden het belangrijk dat er in de toekomst voldoende ruimte is voor werkgelegenheid en voor bedrijvigheid. Het gaat om werkgelegenheid voor mensen die meer theoretisch zijn geschoold en voor mensen die meer praktisch zijn geschoold. Echter, ruimte is in de provincie Utrecht schaars. Er zijn meerdere ruimtevragers. Uiteindelijk maken PS de politieke afweging of grond geschikt blijft voor landbouw, voor natuur, voor woningen, voor energietransitie of voor bedrijvigheid.

Als het gaat over bedrijvigheid, wil het college van GS restrictief handelen. GS willen niet naar het hoogste scenario en groene grond toekennen aan ruimte voor bedrijvigheid. Wat zijn daarvan de effecten? Het handhaven van schaarste op grond voor bedrijvigheid, en het niet accommoderen van de mogelijke vraag, betekent dat de prijs per m² grond omhoog gaat. Als dat gebeurt, brengt dat effecten met zich mee. Er moeten businesscases zijn ontwikkeld voor herstructurering.

In de provincie Utrecht zijn er rond de 150 bedrijventerreinen en 44% van de daar gevestigde panden is ouder dan 30 jaar: 20% is ouder dan 45 jaar. Het is voor bedrijven goedkoper nieuwe huisvesting op voorheen groene grond te bouwen, dan een oud pand opknappen/renoveren. Herstructurering wordt afgedwongen door het creëren van schaarste; daardoor ontstaat er een financieringsmodel. Die lijn wil het college inzetten.

In het STEC rapport staat hoeveel meter vastgoed er op de bedrijventerrein staat, nl. 16 miljoen m². Doorrekening laat zien dat veel toekomstige groei kan worden gefaciliteerd met een iets hogere bezetting van de bestaande terreinen. De vraag is in hoeverre al die oude panden kunnen worden herbouwd en of er functies kunnen worden toegevoegd. Misschien kan er een verdieping op een gebouw worden neergezet om zo de vraag te kunnen accommoderen.

Een tweede effect van stijgende grondprijzen is dat bedrijven zich niet meer in deze provincie willen vestigen, maar elders waar het goedkoper is. Dat zal vooral gaan om bedrijvigheid die ruimte intensief is, immers, die m² grond wordt duurder. Tegelijkertijd kan de arbeidsintensieve bedrijvigheid zich wel blijven voltrekken in de provincie Utrecht. Dat is een politieke hoofdlijn die dit college deelt.

GS gaan derhalve restrictief kijken naar het toekennen van bedrijvigheid. De effecten daarvan zijn het ontstaan van een verdienmodel onder herstructurering; het zal bij bedrijven tot keuzes leiden om zich wellicht elders te gaan vestigen.

Veel van het vastgoed op de huidige bedrijventerrein is oud en veelal afgeschreven. Zijn panden ouder dan 30 jaar, dan kan er een nieuw verdienmodel onder worden gelegd. Een andere trend is dat het steeds gemakkelijker wordt om op bedrijventerreinen aan functiemenging tegemoet te komen door de

veranderende werkgelegenheid. De intensivering van diverse functies bij herstructurering van een bedrijventerrein wil GS gaan onderzoeken.

In de nieuwe Omgevingsvisie moet er een jaarlijkse gesprekscyclus met gemeenten worden doorlopen. De provincie wil vooral kleinschalige uitbreidingen van bedrijventerreinen faciliteren, op verzoek van gemeenten en bedoeld voor lokale bedrijvigheid. Vaak gaat het dan om kavels van 1 of 2 hectares. In de afgelopen 10 jaar had 90% van de kavelaanvragen betrekking op 1 of 2 hectares. Het gaat derhalve om lokale bedrijven (timmerlieden, installatiebedrijf). Dat wil GS gaan faciliteren.

De VVD vroeg hoe wordt gezorgd voor groei van de werkgelegenheid. GS zijn van mening dat dit zich veel meer moet gaan verdiepen op de bestaande bedrijventerreinen: meer mensen laten werken op dezelfde hectares bedrijvigheid door verdienmodellen te leggen onder herstructurering (nieuwe panden en meer mensen op dezelfde hoeveelheid grond aan het werk).

De heer Kocken begrijpt dat de gedeputeerde het heeft over het opvangen van de werkgelegenheidsvraag door meer mensen te laten werken. Hij wil graag een berekening zien, uitgaande van het aantal hectares dat wordt toegestaan en de geprognoseerde groei van de bevolking.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat PS die berekening met het STEC rapport heeft ontvangen. Daarin staat een extrapolatie van groei van de werkgelegenheid uitgaande van 2 modellen. Het lage scenario gaat uit van 1% economische groei en het hoge scenario gaat uit van 2% economische groei, gemiddeld over een periode van 12 jaar (t/m 2030). Op basis daarvan wordt de groei van de werkgelegenheid geschat en dat leidt tot een bepaald aantal hectaren grond.

GS zijn van oordeel dat er niet altijd een nieuw stuk weiland voor een bedrijventerrein hoeft te worden gebruikt. Eerst moet worden onderzocht wat de mogelijkheden zijn van een bestaand bedrijventerrein. De footprint die nu 64% bedraagt, kan wellicht naar 70% worden verhoogd. Dan kunnen er op een bestaand bedrijventerrein meer mensen werken dan in het verleden. De ervaring leert dat er met vervanging van oude bedrijfspanden meer bedrijven in een nieuw pand kunnen worden gehuisvest, bv. op een 1^e of een 2^e verdieping. GS willen naar intensivering op de bestaande bedrijventerreinen.

De heer Kocken onderschrijft dat pleidooi. Echter, de gedeputeerde had het zojuist over economische groei terwijl hij zelf sprak over bevolkingsgroei. Kunnen de inwoners van Utrecht en hun kinderen in de toekomst een reële plek op arbeid in deze provincie verwachten?

Gedeputeerde Strijk verwijst naar de bijlage van het STEC rapport. Er is een laag en een hoog scenario. Het lage percentage gaat uit van een gematigde groei van de bevolking en het hoge percentage is 2% economische groei met een sterkere toename van de bevolking. Overigens zijn het scenario's en met zekerheid kan niet worden voorspeld hoeveel mensen hier in 2027 zullen wonen of hoe de economie zich gaat ontwikkelen. Wel geeft dit rapport denkkaders.

De groei van de werkgelegenheid zal bovenal ontstaan in het bedrijfsleven zelf. Daar waar mogelijk, zal de provincie dat met economisch beleid stimuleren (MKB ondersteunen, arbeidsmarktbeleid, innovatie ondersteunen).

GS kiezen niet voor hoogopgeleiden. Alle typen onderwijs zijn belangrijk.

Waarom accorderen GS niet alle benodigde groei? GS willen met een ander model op de bestaande bedrijventerreinen intensiveren dan in het verleden gebruikelijk was.

Deze kaders zijn belangrijke weginkaders die bij de Omgevingsvisie moeten worden betrokken. In de jaarlijkse gespreksronde met gemeenten moet op basis van de werkelijke vraag gesproken worden waar de vraag naar bedrijventerrein kan worden gefaciliteerd. GS vinden op hoofdlijnen dat er kleinschalige hectaren kunnen worden toegevoegd in de buurt van gemeenten, op verzoek van gemeenten en bedoeld voor het lokale bedrijfsleven. Daar is GS ontvankelijk voor. Nieuwe uitrol van grote bedrijventerreinen is niet meer toegestaan.

Op de vraag van de PVV laat de gedeputeerde weten dat het Klooster inderdaad vol is gelopen, additioneel aan Lage Weide. Juist dat versterkt het model waar GS voor staan: op het moment dat bedrijven ervoor kiezen om gemakkelijk naar een nieuw bedrijventerrein te gaan, omdat die ruimte er is, zal het verdienmodel voor intensivering van een bestaand bedrijventerrein niet gaan ontstaan.

Op de vraag van het CDA, licht de gedeputeerde toe dat PS aan de hand van deze statenbrief informatie ontvangen om later een politieke afweging te kunnen maken over het ruimtevraagstuk, wat betreft wonen, natuur, landbouw, energietransitie en bedrijvigheid. Het STEC rapport is één van de bouwstenen voor de politieke afweging. GS zullen dienaangaande voorstellen doen.

Kan de genoemde vraag naar bedrijventerrein door herstructurering worden opgevangen, zo vroeg de SP. Dat is wel de ambitie van GS. Spreker vermoedt dat men een heel eind kan komen, dat zal ook blijken uit de jaarlijkse gesprekken met gemeenten. GS kunnen zich voorstellen dat er soms vraag zal zijn naar nieuwe, kleinschalige bedrijventerreinen en dat zal af en toe moeten worden geaccommodeerd maar primair moet er worden ingezet op de herstructureringsopgave.

De heer Dercksen kan een eind meevoelen met GS dat een beprijzingsinstrument ervoor kan zorgen dat er in Lage Weide nieuwbouw wordt gepleegd, in plaats van renovatie oudbouw. Echter, de provincie Utrecht wordt door logistieke bedrijven gebruikt die nationaal distribueren. De bedrijven die internationaal distribueren, bevinden zich in Brabant, Rotterdam, Antwerpen en van Bergen op Zoom tot Venlo. De keuze om zich in Utrecht te vestigen wordt niet alleen door de grondprijs ingegeven, maar ook omdat Utrecht een ideale locatie is om het hele land te bedienen. De distributiehandel moet het van de massaliteit hebben. Dat gegeven kan niet worden weggenomen.

De redenering dat distributiebedrijven zich wel elders gaan vestigen door het duurder maken van grond, raakt ook een sociaal aspect. In deze bedrijven werkt vooral de beroepsbevolking met een praktische opleiding. In het Klooster werken nogal wat Oost Europeanen. De keuze van GS heeft niet alleen een ruimtelijke impact maar ook een sociale impact, en een impact op de logistieke bewegingen die moeten worden gemaakt. Het gaat hier om een complex, integraal vraagstuk en dat is nog niet in alle facetten hier besproken. Daarbij tekent hij aan dat de intensivering van bedrijventerreinen in feite een taak is van gemeenten, immers, zij gaan over de bestemmingsplannen.

Gedeputeerde Strijk merkt op dat GS niet stellen dat bestaande distributiecentra weg zouden moeten: de huidige bedrijven kunnen uiteraard blijven. Hij verwijst voorts naar pag. 13 van het rapport waar wordt aangegeven dat marktpartijen verwachten dat het zwaartepunt zal gaan verschuiven naar kleine warehouses, waarbij herontwikkeling van bestaande terreinen het beter gaan doen dan greenfield ontwikkelingen. De tijd dat er grote, nationale distributiecentra werden gebouwd, lijkt daarmee voorbij. Er is een trend in de markt zichtbaar naar kleinschalige warehouses voor de laatste levering (distributie aan huis). Dat is goed inpasbaar in bestaande bedrijventerreinen. Die ontwikkeling is ondersteunend aan de lijn die het college wil inzetten.

De heer Dercksen merkt op dat het Klooster een nationale spot is terwijl Lage Weide een meer lokaal karakter heeft, die meer dienst doet voor de stad en ommelanden. De distributiebedrijven gaan van groot naar een fijnmaziger netwerk, echter, de grote dozen blijven nodig.

De voorzitter rondt het gesprek over dit agendapunt af. Zij constateert dat dit thema weer aan bod zal komen bij de behandeling van de Omgevingsvisie.

2.2 [Memo 3^e kwartaalrapportage Vuelta](#)

Dit agendapunt is opgevaardigd door de PVV, VVD en FvD.

De heer Dercksen memoreert dat er in een vorige statenperiode werd voorgesteld, op verzoek van D66, om een kopje “duurzaamheid” bij ieder statenvoorstel op te nemen. Dat mist hij bij dit onderwerp. Een ploeg van 45 man is in het kader van de Vuelta naar Madrid afgereisd. Hij vroeg hoeveel CO2 en stikstof uitstoot dat heeft opgeleverd. Die vraag is niet beantwoord. Zijn conclusie is

dat duurzaamheid alleen een issue is, als het “de dames en heren ter linkerzijde” uitkomt. Wellicht is het een idee de Vuelta af te blazen waardoor er zoveel stikstofruimte vrijkomt dat er weer gebouwd kan worden. Tijdens het bezoek aan Spanje zijn er veel foto's genomen op het vliegveld van Alicante, met o.a. raadsleden van de PvdA. Hij wil de nadruk leggen op het verzoek van de PvdA om alles, wat met de Vuelta te maken heeft, per trein te gaan doen. Mensen moeten doen wat ze zeggen. Hij legt dat als voorstel aan GS voor.

De heer Dinklo constateert dat een begroot bedrag € 5 ton van sponsors nog niet binnen is. De begroting gaat ervan uit dat dit geld alsnog binnenkomt. De vraag is welke activiteiten niet gaan gebeuren, wanneer die € 5 ton niet binnenkomt.

De heer Kocken sluit aan bij de opmerking van de PVV over het vervoer. De simpele vraag werd gesteld wat de stichting heeft gedaan, maar daar kwam een wollig antwoord op. In de kwartaalrapportage wordt gesproken over het vullen van het activiteitenprogramma. Hij herhaalt de vraag: wat heeft de stichting zelf gedaan?

Gedeputeerde Bruins Slot antwoordt dat er achter haar naam nul stikstofuitstoot staat: zij heeft niet met de delegatie meegereisd. Zij weet ook niet welke foto's er bij Alicante zijn gemaakt met PvdA raadsleden. Op de vraag van de heer Dinklo antwoordt zij dat het positief is dat er in de afgelopen tijd door sponsors weer een € ton is toegezegd. Extra geld betekent dat er nieuwe activiteiten kunnen worden bekostigd. Op dit moment wordt er met een sluitende begroting gewerkt. Komt er meer geld, dan kunnen er nog meer activiteiten worden uitgevoerd. Gevraagd werd wat de stichting zelf heeft gedaan. De stichting heeft de taak ervoor te zorgen dat alles volgens de regels verloopt. De projectorganisatie heeft samen met de andere 5 publieke partners het activatieprogramma georganiseerd. De stichting bestaat uit 3 leden en heeft o.a. de taak de financiën te bewaken. De projectorganisatie is wel betrokken geweest, maar de stichting heeft de taak de governance te bewaken.

De heer Dercksen begrijpt dat de gedeputeerde niet mee is geweest naar Spanje. Echter, van iedere auto of wasmachine is de CO2 uitstoot bekend, echter, op zijn vraag wat de integrale CO2 uitstoot van een biowarmte centrale midden in de stad is, wordt hem gemeld dat de provincie dat niet weet. Dat wringt, ook wat betreft de reis naar Madrid. Waarom is men niet consequent? Reizen zou alleen per trein moeten worden toegestaan. Waarom wordt door volksvertegenwoordigers niet in de praktijk gebracht wat de hele Nederlandse bevolking wordt opgelegd?

Gedeputeerde Bruins Slot antwoordt dat het punt van de heer Dercksen haar duidelijk is. Er is een nieuwe reis in voorbereiding en daar zal een kleinere delegatie aan deelnemen. Ook in dat geval zal zij geen stikstof uitstoot veroorzaken, omdat ze niet meegaat.

De heer Dinklo pleit ervoor dat er niet alleen in de stad Utrecht maar ook daar buiten activiteiten worden georganiseerd. Zijn zorg is dat, als er minder geld binnen komt, de activiteiten buiten de stad daar onder te lijden zullen hebben.

De heer Eggermont begrijpt dat het tekort van € 6 ton is verminderd naar € 5 ton. De SP vindt het belangrijk dat er alleen gecontracteerd wordt op geld dat daadwerkelijk binnen is.

De heer Bart begrijpt dat GroenLinks groen wordt ingehaald: het is mooi dat andere partijen de duurzaamheidsambities van de Vuelta ondersteunen. In de kwartaalrapportage werd iets gezegd over de mogelijkheid van het organiseren van een vrouwenkoers. GroenLinks vindt dat een leuk idee en vraagt of GS daar in het vervolgoverleg aandacht aan kunnen geven.

Hij begrijpt dat duurzaamheid geen onderdeel is van de evaluatie na afloop. Kan dat element daar alsnog een plek krijgen?

Gedeputeerde Bruins Slot bevestigt de heer Dinklo dat er oog is voor een goede spreiding van activiteiten in de provincie. Daar hecht zij zelf ook aan. Inderdaad zal er alleen maar gecontracteerd worden op geld dat binnen is gekomen. Het uitgangspunt is dat geld, dat er niet is, ook niet wordt uitgegeven.

Een vraag werd gesteld over de mogelijkheid van een vrouwenkoers. Er zijn verschillende activiteiten, zoals een vrouwenkoers geopperd en die zullen door een comité onderbouwd al dan niet worden toegekend. Zij heeft het signaal van GroenLinks begrepen.

Zij meent, naar aanleiding van de vraag van GroenLinks, dat het element duurzaamheid wèl in de evaluatie is opgenomen.

De voorzitter rondt de behandeling van dit agendapunt af.

2.3 Zienswijze jaarrekening Plassenschap Loosdrecht, recreatieschap de Stichtse Groenlanden en Recreatieschap Midden Nederland

Dit agendapunt is op verzoek van de VVD opgewaardeerd.

De heer Janssen laat het volgende weten.

De VVD hoort graag terugkoppeling van de vergaderingen van de respectievelijke besturen van de recreatieschappen. De provincie heeft structureel € 4 ton beschikbaar gesteld voor de recreatieschappen. Dat is veel geld, vooral omdat er nog geen concreet plan ligt. Hoe ziet de gedeputeerde het vervolgproces voor zich? En welke scenario's voor de toekomst worden verkend? Op welke termijn wordt de eerder toegezegde informatiebijeenkomst over dit onderwerp georganiseerd en welke opzet krijgt deze bijeenkomst? Tot slot wil de VVD graag meer informatie krijgen over de inzet van de extra middelen die bij de begroting beschikbaar zijn gekomen, hoe en onder welke voorwaarden deze beschikbaar worden gesteld.

Gedeputeerde Bruins Slot gaat in op de actuele stand van zaken. In de vergadering van de Recreatieschappen zijn de zienswijzen besproken. Alle deelnemers hebben een zelfde soort zienswijze ingediend. De provincie sloot ook aan bij een aantal punten van de stad Utrecht. Breed zijn er zorgen over de toekomst van RMN, zoals spreekster al voor de zomer richting PS heeft aangegeven. Alle deelnemers willen goed en tijdig geïnformeerd worden over het vervolgproces en de daaraan verbonden kosten. Het bestuur van RMN heeft een plan van aanpak vastgesteld. De uitvoering van dat plan van aanpak behelst drie stappen: een analyse van de huidige situatie, een afwegingskader om keuzes te beargumenteren en mogelijke scenario's die de hele reikwijdte betreffen. Het kan gaan om privaatrechtelijke of publiekrechtelijke oplossingen. Het doel is te komen tot een toekomstbestendige organisatie. Bij het opstellen van de begroting 2020 is de inschatting dat een transitie in de gewenste richting geld gaat kosten.

De planning is dat er op 5 februari 2020 een informatiesessie wordt gehouden. Zij wil PS in het proces meenemen, ook als het gaat om het professionaliseren van het opdrachtgeverschap. Zij zal op 5 februari ook ingaan op de vraag hoe ver de vorderingen zijn met de analyse en het afwegingskader maar verwacht nog niet te kunnen ingaan op de scenario's. Zij kan nu geen nadere onderbouwing geven hoe de extra gelden zullen worden ingezet. Het spreekt voor zich dat zij PS zal informeren over de inzet van gelden, en de onderbouwing daarvan, als er in 2020 meer zicht komt op de transitie.

De heer Eggermont vraagt of de gevolgen van het afschaffen van sommige recreatieschappen en recreatiegebieden in kaart kan worden gebracht, indien er in februari 2020 wel over de scenario's wordt gesproken. De SP wil daar t.z.t. graag meer informatie over ontvangen.

Gedeputeerde Bruins Slot verwacht niet dat er in februari op de scenario's kan worden ingegaan. Het punt, dat door de heer Eggermont wordt aangedragen, zal bij de beschrijving van de geschiedenis van de recreatieschappen worden meegenomen.

Mevrouw De Haan begrijpt dat er voor RMN nog geen scenario's kunnen worden geschetst. De provincie heeft met de recreatieschappen wel een bepaalde geschiedenis. Al jaren is het de vraag hoe verder met RMN. Dat aspect moet wat haar betreft van de scenario's worden losgeknipt. Wellicht dat er op kortere termijn wel iets kan worden verteld over mogelijke scenario's voor de recreatieschappen.

Gedeputeerde Bruins Slot licht toe dat er samenhang is tussen RMN en de recreatieschappen. De recreatieschappen zijn opdrachtgever van de werkorganisatie RMN. Haar insteek is dat het opdrachtgeverschap moet worden geprofessionaliseerd. Dat is één van de onderdelen van de informatiesessie. In dat kader zal nader worden ingegaan op de verhouding tussen RMN als uitvoeringsorganisatie en de recreatieschappen. Dat aspect zal zij belichten.

Mevrouw De Haan licht toe dat de visie op recreatie en de inzet daartoe van de provincie Utrecht in deze discussie een grote rol speelt. Daarover kan men van mening verschillen en het is belangrijk visies uit te wisselen en niet direct in een debatvorm te gaan. Kan dat een plek krijgen tijdens de informatiesessie of op een later moment? Kan daar t.z.t. over van gedachten worden gewisseld tijdens een benen op tafel sessie?

Gedeputeerde Bruins Slot wil de informatiesessie niet met alle onderwerpen belasten. Een paar onderwerpen moeten goed worden belicht om een breder beeld te geven over de huidige stand van zaken. In de Omgevingsvisie wordt ook enigszins een visie op recreatie en toerisme gegeven. In de begroting is opgenomen dat er in 2020 een visie op recreatie en toerisme zal worden ontwikkeld. In de voorbereiding op die visie kan er een moment worden ingeruimd om het eerste beeld te schetsen en met elkaar van gedachten te wisselen.

De voorzitter rondt het gesprek over dit onderwerp af.

2.4 [Memo motie 27 'bezinnen op een rol van de provincie' Bestuurskracht](#)

Dit memo is opgewaardeerd door de SGP.

De heer V.d. Dikkenberg laat het volgende weten:

'De SGP is het niet eens met de voorgestelde afhandeling van onze motie. Wij willen met het college en de andere partijen diepgaand van gedachten wisselen over de manier waarop we als provinciaal bestuur onze rol (agendalid, trekker, partner, bepalende partij) kunnen oppakken in alle samenwerkingsverbanden die er binnen de provincie bestaan. Hiervoor willen wij een duidelijk stuk met visie op de concrete samenwerkingsverbanden waar we mee te maken hebben. De nota verbonden partijen zal concreter moeten worden, wil het college met een vernieuwde versie in de buurt van de bedoeling van onze motie komen.'

De heer V.d. Dikkenberg wijst erop dat de nota verbonden partijen niet in 2020 maar in 2022 zal worden vernieuwd. Dat duurt nog lang. In het coalitieakkoord zijn veel ambitieuze plannen opgenomen, ook staat daarin dat de provincie een goede samenwerkingspartner wil zijn in alle mogelijke verbanden. Belangrijk is het in beeld te brengen wat voor een partner de provincie wil zijn.

Het gaat niet aan om in het kader van motie 27 te verwijzen naar de nota verbonden partijen. Hij vreest daarmee dat de motie zal verdwijnen in de "krochten van het provinciehuis" en dat is niet de bedoeling.

Gedeputeerde Bruins Slot begrijpt dat motie 27 in stand moet blijven. Dat is ook in lijn met de inzet van GS op twee gebieden, enerzijds het programma Sterk Utrechts Bestuur, dat nog moet worden vormgegeven, en anderzijds de nota Verbonden Partijen. Het programma Sterk Utrechts Bestuur maakt zichtbaar dat de provincie steeds meer in een netwerkachtige structuur opereert. Naast de klassieke overheidspartners heeft de provincie ook met andere partijen te maken. De heer V.d. Steen (Nederlandse school voor openbaar bestuur) heeft meegewerkt aan een indeling. Hij stelt dat er een rechtmatige

overheid is, een presterende overheid en een samenwerkende, netwerkende en responsieve overheid. De vraag is hoe de provincie Utrecht het best kan opereren om de regionale uitvoeringskracht te hebben.

Mevrouw Rikkoert memoreert dat de ChristenUnie dit onderwerp ook tijdens de begrotingsbehandeling ter sprake heeft gebracht. Het voorstel was toen een opdracht aan de Rekenkamer mee te geven, maar toen bleek dat er een 207A onderzoek was uitgezet, nl. Governance in Samenwerking. De uitkomsten daarvan zouden in december worden gedeeld. Zij stelt voor het thema bestuurskracht provincie (motie 27) tegelijk te bespreken met de uitkomsten van het Governance onderzoek.

Gedeputeerde Bruins Slot merkt op dat het programma Sterk Utrechts Bestuur betrekking heeft op nieuwe programma's rondom regionale uitvoering of regionale uitvoeringskracht. Input is nodig om de provincie beter te laten opereren. Daarnaast ligt er de nota verbonden partijen. Dat is een apart traject. Per abuis wordt daarin de P&C cyclus 2022 genoemd. De geactualiseerde nota Verbonden Partijen staat voor het 3^e kwartaal 2020 op de rol. Het Governance rapport van Berenschot wordt betrokken bij het opzetten van het plan van aanpak voor het programma Sterk Utrechts Bestuur.

De heer V.d. Dikkenberg laat weten dat de SGP de motie nog niet als afgehandeld beschouwt. De uitwerking in het programma Sterk Utrechts Bestuur ziet hij graag tegemoet.

Mevrouw Groen verwijst naar het rapport 217A, voortgangsrapportage beleidscontrole keten. In dat rapport staan veel aanwijzingen over governance in de keten en het zou goed zijn deze in het programma mee te nemen, ook om het programma concreter te maken. Is de gedeputeerde daartoe bereid?

De heer Westerlaken verwijst naar de opmerkingen van het CDA bij de behandeling van de motie, waarover de SGP zojuist sprak. Het zou goed zijn alle niet wettelijke verplichte gemeenschappelijke regelingen onder de loep te nemen en daarbij de vraag te stellen of dat wel wenselijke samenwerkingsstructuren zijn. Dat sluit aan bij de opmerkingen van de SGP. Hij verzoekt dit element ook mee te nemen.

Gedeputeerde Bruins Slot memoreert dat er een plan van aanpak wordt opgesteld voor het programma Sterk Utrechts Bestuur. Daarbij wordt ook een overzicht gepresenteerd wat de insteek van de provincie zal zijn. Haar idee is PS te vragen of zij tijd willen vrijmaken om de eerste opzet te bespreken. Zij wil ook graag input bij PS ophalen. Als het gaat om regionale uitvoeringskracht, scheppen PS daarvoor belangrijke randvoorwaarden. Als de contouren meer duidelijk worden, lijkt het haar goed concrete vragen met elkaar te bespreken, ook of de goede richting is ingeslagen.

De voorzitter constateert dat de commissie daarmee kan instemmen. Zij rondt de behandeling van dit agendapunt af.

2.5 [Memo GS Herstel besluiten Wet Markt en Overheid](#)

Dit agendapunt is opgevaardigd door FvD.

De heer Dinklo leest in de beantwoording van zijn technische vragen: "Derde belanghebbenden hebben tot eind december gelegenheid hun zienswijze in te dienen". Wie zijn die derde belanghebbenden?

FvD is principieel van mening dat de overheid zich niet op de markt zou moeten begeven. Gaat de overheid zich toch met commerciële activiteiten bezighouden, dan moet dat zeer voorzichtig gebeuren en moet er een reële prijsstelling worden gehanteerd. Dat wil hij de gedeputeerde graag meegeven. Het om niet ruimte beschikbaar stellen, vindt FvD geen goede zaak.

Gedeputeerde Van Muilekom deelt mede dat PS in 2013 hebben uitgesproken om vrije, niet gebruikte, ruimte om niet te verhuren. Willen PS dat anders, dan moet daarover een nieuw besluit worden genomen.

Gevraagd werd wie de derde belanghebbenden zijn. Kijkend naar de Wet Markt en Overheid en de economische activiteiten waar het over gaat, beperkt de provincie zich tot het beschikbaar stellen van niet gebruikte ruimte. In de provincie zijn er andere organisaties die vergaderruimtes aanbieden. Dat zijn belanghebbenden en zij kunnen een zienswijze indienen. De provincie is overigens niet van plan om commerciële activiteiten te gaan ontplooiën. Wél wil de provincie ruimte aanbieden voor maatschappelijke organisaties of personen die het belang dienen van de provincie of de regio, mits die ruimte overbodig is en niet wordt gebruikt.

De heer Dinklo begrijpt dat PS een uitspraak kunnen doen over het nieuwe besluit van GS dat er aan komt. FvD vindt het toch beter vrije ruimte tegen een concurrerend tarief aan te bieden. Hij wacht het definitieve voorstel van GS af.

2.6 Statenbrief jaarverslag toezicht en beheer provinciearchivaris

Deze statenbrief is door de PVV opgewaarderd.

De heer Dercksen vindt dit een vage brief, temeer daar het vorige college zich niet aan de Archiefwet heeft gehouden. Zijn vraag is of dat nu wel gebeurt. Hij leest in deze brief niet de urgentie dat de provincie alles op alles zet om dat alsnog doen. Waar staat de provincie in dit proces?

Gedeputeerde Van Muilekom erkent dat het van groot belang is dat de provincie zich aan de Archiefwet houdt. De provinciearchivaris houdt dat nauwlettend in het oog. De provinciearchivaris komt tot een aantal constatering en aanbevelingen, omdat er onvoldoende strategische sturing en prioriteit werd gegeven aan het voldoen aan de Archiefwet. GS nemen de aanbevelingen over maar willen daarbij ook een managementreactie ontvangen, om de zwaarte van deze kwestie duidelijk te maken. Het management moet deze taak oppakken. Hij weet dat dit tijd gaat kosten omdat dit de organisatie en de cultuur raakt. Met de inzet die nu wordt gepleegd, heeft het college het vertrouwen dat de provincie aan de Archiefwet gaat voldoen.

De heer Dercksen meent dat de toenmalig gedeputeerde Straat destijds dezelfde bewoordingen gebruikte. Wanneer gaat de provincie aan de Provinciewet voldoen?

Gedeputeerde Van Muilekom antwoordt dat er nu acties in gang worden gezet en daar wordt de nodige urgentie en prioriteit aan gegeven. Hij heeft het vertrouwen dat de provincie in de komende tijd aan de Archiefwet gaat voldoen. Echter, dat kost tijd omdat alle geledingen in de organisatie zich daaraan moeten gaan houden. Hij verwacht dat, wanneer de rapportage over 2020 zal verschijnen, de provincie aan de Archiefwet zal voldoen.

Mevrouw De Haan herinnert zich dat 1,5 jaar geleden ook de noodklok werd geluid over archieven. Nu is men 1,5 jaar verder: zijn er in die periode vorderingen gemaakt of start men nu in feite nog op het punt van 2018 om een enorme inhaalslag te maken.

Mevrouw Boelhouwer deelt mede dat ook GroenLinks van oordeel is dat de provincie aan de Archiefwet moet voldoen. In de bijlagen staat de stand van aanbevelingen met acties die in 2018 en 2019 zijn uitgevoerd. Zij had begrepen dat daarmee uitvoering was gegeven aan de toenmalige aanbevelingen uit 2018. Is dat juist?

Gedeputeerde Van Muilekom merkt op dat de constatering van de provinciearchivaris met het CMT worden besproken. De gemeentesecretaris is verzocht hier prioriteit aan te geven. Er wordt gewerkt aan de organisatie, aan het verantwoordelijkheid nemen en aan een cultuuromslag. Dat geeft hem het vertrouwen dat de provincie in 2020 aan voldoen aan de Archiefwet. Mocht dat toch niet het geval zijn, dan zullen er aanvullende maatregelen worden getroffen.

De heer V.d. Dikkenberg vraagt wat er is veranderd in de inzet van de provincie in het nakomen van de afspraken. Kijkend naar het stoplichtenschema, valt hem op dat de domeinmanagers en het CMT eigenaars zijn geworden. In de managementreactie op het vorige verslag, dat visie op documentbeheer geregeld zou worden staat "vervolgens is hier echter in de organisatie niet merkbaar iets mee gedaan." Hoe zit dat?

Gedeputeerde Van Muilekom antwoordt dat er zeker vorderingen zijn gemaakt in dit jaar, echter, er zijn inderdaad nog stappen te maken en het proces verloopt nog niet vlekkeloos. Het nieuwe management is expliciet verzocht deze kwestie met prioriteit aan te pakken. Hij vertrouwt erop dat er in 2020 aan de wet wordt voldaan.

De heer Eggermont dringt erop aan dat het rode signaal uit de rapportage, met betrekking tot het sturen op naleving van de interne kaders, wordt opgepakt.

Gedeputeerde Van Muilekom bevestigt dat dit wordt opgepakt, maar dat geldt voor alle verbeterpunten uit de rapportage van de provinciearchivaris.

2.7 Statenbrief voortgangsrapportage huisvesting vergunninghouders 2018

Deze brief is opgevaardigd door de fracties van de PVV, DENK, de ChristenUnie en FvD.

De heer Dercksen leest dat er 1200 sociale woningen in de provincie Utrecht in het afgelopen jaar aan statushouders zijn gegeven. Vanaf 2014 zijn er 8300 sociale woningen aan statushouders gegeven en er is een tekort van 80.000 woningen. Spreker noemt dit een zelf gecreëerd probleem. In de brief spreekt geen enkel gevoel van urgentie voor de problematiek. Tevens ontbreekt klaarblijkelijk het zicht op de sterk aantrekkende asielinstroom hetgeen uiteindelijk ook weer gaat leiden tot een nog groter beslag op het aantal sociale huurwoningen bewoond door mensen van elders. Hoe gaan GS daar mee om? Hebben GS enige affiniteit met Nederlanders op wachtlijsten en zo ja, hoe uit zich dat dan? Kunnen GS een overzicht verstrekken van het aantal gehuisveste statushouders sinds 1 januari 2015? Hoe zien GS deze problematiek in het kader van de krapte op de woningmarkt en welke actie wensen ze daartoe te ondernemen? Hebben GS een visie op de gevolgen van deze instroom van mensen met een cultuur die voor een groot deel haaks staat op de Westerse normen en waarden, ook in het licht van de woonvisie?

Mevrouw Boelhouwer vraagt of de PVV zich realiseert dat mensen die deze woningen toegewezen hebben gekregen, al lange tijd in ons land zijn. Zij hebben niets te maken met de instroom die op dit moment gaande is. Hier gaat het om mensen die een asielprocedure hebben doorlopen en zij hebben een status gekregen. Zij hebben recht om in Nederland te blijven nadat ze gevlucht voor oorlog en geweld. Zij vraagt GS of er zicht is of er in de gemeenten voldoende aandacht is voor deze mensen om mee te kunnen doen in de samenleving.

De heer Dercksen wijst erop dat statushouders ca. 6 maanden op een wachtlijst staan en de gemiddelde Utrechter een jaar of tien. Die verhouding is scheef. Mensen die vluchten voor oorlog en geweld passeren 7 veilige landen voordat ze in Nederland arriveren. De vraag is gerechtvaardigd waarom Nederland zich aan het verdrag van Dublin moet houden, als andere landen dat niet doen. Er moet ruimte komen om sociale woningen aan mensen te geven die nu tien jaar op de wachtlijst staan.

Mevrouw Demir constateert dat de achterstanden op het huisvesten van vergunninghouders oplopen. DENK ziet dus wel de noodzaak van een periodieke voortgangsrapportage voor in ieder geval de duur van de eventuele verlenging van het programma. Kan het College dit toezeggen? Verder heeft DENK nog een technische vraag gesteld over de acties die uitstaan bij gemeenten die periode op periode op trede 2 blijven staan. Zij halen of de taakstelling niet of blijven achterstanden houden, terwijl de taakstelling dit jaar is verlaagd. In het antwoord van GS wordt naar de ambtelijke gesprekken verwezen. Wat wordt daar besproken? Wordt er ook gesproken over consequenties van het

weer niet halen van de taakstelling of het hebben van achterstanden? Zijn er sowieso consequenties? Zo niet, wat wordt er gedaan om gemeenten te stimuleren om hun achterstand in te lopen?

Mevrouw Rikkoert laat namens de ChristenUnie het volgende weten:

In de voortgangsrapportage huisvesting vergunninghouders wordt aangegeven dat geen toegevoegde waarde meer wordt gezien in de publicatie van de extra voortgangsrapportage. Wel wordt aangegeven dat PS extra worden geïnformeerd indien urgente zaken zich voordoen, zoals een nieuwe significant hogere instroom van vluchtelingen.

Afgelopen vrijdag was in het nieuws dat er 5000 nieuwe opvangplekken nodig zijn. Aangezien er nu meer tijdelijke opvangplekken nodig zijn, zouden PS hier redelijkerwijs uit kunnen afleiden dat op termijn ook nieuwe huisvesting voor vergunninghouders nodig is. In het licht van deze ontwikkelingen stelt de fractie van de ChristenUnie voor om PS te blijven informeren met de voortgangsrapportages. Kan het College dit toezeggen?

De heer Dinklo merkt op dat FvD van oordeel is dat iedereen, die legaal in Nederland verblijft, recht heeft op een goede en betaalbare woning, die past bij de woonsituatie. Besloten is dat statushouders het recht hebben om in Nederland te blijven. Echter, problematisch is het dat anderen, die al 9 jaar op een wachtlijst staan, door statushouders gepasseerd worden. Hij weet van verhalen van mensen die jaren op een wachtlijst staan in gemeenten waar geen woningen vrijkomen, omdat alle vrijkomende woningen aan statushouders worden toegewezen. Het is een provinciale taak om dit te rapporteren, maar FvD wil graag inzicht krijgen in de gevolgen van dit landelijke beleid. Het lijkt erop dat mensen, die wanhopig op zoek naar een sociale woning, daardoor minimaal 1 jaar langer moeten wachten. Hij vraagt GS duidelijk te maken wat de voorrang voor statushouders betekent voor de wachttijd van mensen die op de lijst staan. FvD vindt het belangrijk dat er een keuze wordt gemaakt in het beleid voor statushouders. Wanneer statushouders recht hebben op een sociale woning, dan moeten zij naar het oordeel van FvD op dezelfde wachtlijst terechtkomen als andere mensen die op een woning wachten. Gemeenten behoeven niet langer actief bezocht te worden om aan te dringen zich aan de regels te houden. Daar ligt een verantwoordelijkheid van gemeenten zelf. FvD is voorstander van een passief beleid van de provincie in deze.

De heer Eggermont vraagt hoe FvD aankijkt tegen het idee van urgentie. Er zijn veel meer groepen die vanwege een urgentieverklaring een woning met voorrang krijgen toegewezen. Weet hij hoe groot die groep is?

De heer Dinklo antwoordt dat hem dat niet bekend is. Hij heeft begrepen dat dat er voor statushouders geen urgentie meer behoeft te worden gegeven: dat mogen gemeenten zelf uitmaken. Hoe dat zit met de andere groepen, weet hij niet. FvD is van oordeel dat statushouders op dezelfde manier moeten worden behandeld als mensen die nu op de lijst staan.

De heer Eggermont begrijpt van de heer Dinklo dat, wanneer in de huisvestingsverordening van de Utrechtse gemeenten staat dat mensen recht hebben op een sociale huurwoning, omdat ze anders op straat komen te staan, dit voor iedereen moet gelden, zowel voor statushouders als voor niet statushouders.

De heer Dinklo kan die vraag nu niet zomaar beantwoorden. Uitgangspunt is dat niemand op straat terecht moet komen.

De heer Eggermont is van mening dat FvD doet alsof de statushouders de enige groep is die met een urgentieverklaring aan een huis komt. Het grootste deel van de sociale huurwoningen gaat naar gescheiden mensen en naar mensen die om andere reden een urgentieverklaring krijgen, anders zouden ze op straat komen te staan. Echter, die cijfers staan hier niet naast, omdat de provincie de wettelijke taak heeft toezicht te houden op de huisvesting van statushouders.

Vindt FvD dat urgentieverklaringen voor een sociale huurwoning voor iedereen moeten gelden, dus voor statushouders en niet statushouders?

Het gaat de heer Dinklo erom dat iedereen gelijk behandeld wordt. Het is duidelijk dat mensen met een urgentieverklaring voorrang hebben. Het beleid is nu dat statushouders geen urgentie meer behoeven te krijgen, dat is aan een gemeente om te beslissen. Het is ook een verantwoordelijkheid van gemeenten om te beslissen waar sociale huurwoningen naar toe gaan. Nu krijgt een bepaalde groep een voorkeursbehandeling en dat vindt FvD geen goede zaak.

De voorzitter vraagt de commissie wat de frequentie van de voortgangsrapportage zou moeten zijn. Het volgende komt naar voren:

SGP en FvD: jaarlijks.

ChristenUnie en GroenLinks: 1 x per halfjaar.

DENK sluit zich daarbij aan met de aantekening dat het programma tot 2019 loopt en dat het met een jaar wordt verlengd. Dat betekent dat de frequentie eind volgend jaar toch weer moet worden herzien.

De frequentie maakt de PVV niet veel uit, maar zaak is wel dat PS geïnformeerd blijven.

De heer Eggermont vindt een frequentie van 1 x per jaar of per halfjaar voldoende. Echter, wanneer de vraag naar sociale huurwoningen opeens stijgt, dan is het nuttig dat PS sneller geïnformeerd gaan worden.

Mevrouw Lejeune begrijpt dat de rapportage naar het ministerie gaat. Is het veel extra werk om deze naar PS door te sturen?

De heer Janssen sluit zich bij die opmerking aan.

Gedeputeerde Van Muilekom laat het volgende weten:

Deze voortgangsrapportage komt voort uit de wettelijke taak van de provincie om toezicht te houden op de huisvesting van vergunninghouders. De taakstelling en de aantallen worden door het rijk opgelegd en gemeenten moeten zorgdragen voor de huisvesting.

Uit de rapportage komt naar voren dat de huisvesting steeds beter gaat. Voor gemeenten gelden drie stappen en geen enkele gemeente zit meer bij stap drie: steeds meer gemeenten komen in stap 1 terecht. Dat betekent dat gemeenten het aanbod, dat zich voordoet, goed kunnen handelen.

Bevindt een gemeente zich bij stap 2, dan gaat de provincie met die gemeente in gesprek en vraagt na waarom stap 1 niet is gelukt en wat er nodig is om te voorkomen dat achterstanden in die gemeenten gaan oplopen.

De provincie is goed bij. In 2015 werden er 2311 statushouders gehuisvest, in 2016 2740, in 2017 2544, in 2018 1705 en in 2019 t/m 1 november 761. Het aantal te huisvesten statushouders is dus dalende.

Vragen werden er gesteld over de nieuwe instroom. Hij voorziet geen opgave voor 2020 om meer mensen te huisvesten. Tegelijkertijd is het wel zo dat de staatssecretaris bij alle CdK's in Nederland schriftelijk aandacht heeft gevraagd voor de asielstromen en de opvanglocaties. Gevraagd werd ook of de CdK als rijksheer met het COA en gemeenten in goed overleg wil gaan over mogelijke opvanglocaties, om daarmee crisissituaties te voorkomen.

De rapportages zijn in 2015 ontstaan toen er sprake was van een verhoogde instroom en er meer mensen gehuisvest moesten worden. Geconstateerd wordt dat de vraag van statushouders naar woningen afneemt. GS willen PS bij de P&C cyclus informeren over de huisvesting van vergunninghouders met daarbij de toezegging dat PS actief over komende veranderingen zullen worden geïnformeerd, wanneer er sprake is van een stijgende vraag. GS stellen dan ook voor een halfjaarlijkse rapportage achterwege te laten maar de rapportage mee te laten lopen bij de P&C cyclus.

De PvdA vroeg hoeveel tijd het kost om ook PS -met de rapportage die naar de minister wordt gezonden- te informeren. Hij denkt in termen van 1 of 2 weken extra. Hij meent dat de werkelijke vraag eigenlijk is met welke informatie PS gevoed willen worden.

De heer Dercksen wijst erop dat de commissie BEM vrijwel unaniem de wens heeft uitgesproken om op gezette tijden geïnformeerd te worden. Hij vraagt of de gedeputeerde dat gaat doen.

Gedeputeerde Van Muilekom antwoordt dat PS standaard bij de behandeling van de jaarrekening geïnformeerd worden. Willen PS jaarlijks of halfjaarlijks een rapportage met meer inhoud ontvangen, dan zegt hij dat graag toe.

De heer Dercksen begrijpt dat men dus voortgaat op dezelfde voet, dus halfjaarlijks een rapportage.

Gedeputeerde Van Muilekom antwoordt dat hij daartoe bereid is, wanneer dit de wens is van PS. Hij hoorde tijdens de discussie echter dat er geen eensluidendheid is over de frequentie van de rapportage.

Mevrouw Lejeune wijst erop dat Statencommissies geen besluiten kunnen nemen. Haar voorstel is om de frequentie voorlopig te houden zoals het is, tenzij er redenen zijn om het anders te gaan doen. Een dergelijk besluit is echter voorbehouden aan PS en niet aan een Statencommissie.

De voorzitter constateert dat de commissie op dezelfde manier geïnformeerd wordt over de huisvesting van statushouders als voorheen te doen gebruikelijk was. Het is mogelijk om daarover verder te spreken in PS, wanneer daar behoefte aan bestaat.

Gedeputeerde Van Muilekom komt terug op de lange wachtlijsten en het woningbeleid. GS willen graag de woningbouw versnellen en daar is een actieagenda voor ontwikkeld. Vanmiddag is er een werkbezoek aan Woerden gebracht om te laten zien wat de provincie doet om de woningbouw te activeren. Hij wil dat loskoppelen van de voortgangsrapportage huisvesting vergunninghouders.

Mevrouw Demir wil graag antwoord op haar vragen:

- Zijn er consequenties indien gemeenten de aantallen niet halen?
- Welke concrete stappen nemen GS om gemeenten te stimuleren aantallen te halen?
- Klopt het dat er volgend jaar opnieuw naar het interbestuurlijk toezicht programma moet worden gekeken?

Gedeputeerde Van Muilekom antwoordt dat er in 2020 nog steeds sprake is van interbestuurlijk toezicht op gemeenten, wat betreft de huisvesting aan vergunninghouders. De provincie stimuleert, adviseert en ondersteunt in gesprekken met gemeenten om de aantallen te halen. Zit een gemeente in stap 3, en de situatie verslechtert, dan komt men in de fase terecht dat er moet worden ingegrepen door de provincie. Dat is ongewenst en getracht wordt dat te voorkomen. De ervaring is dat goed overleg met gemeenten, met ondersteuning en advies van de provincie, resultaat oplevert.

De heer Dinklo vraagt nogmaals of de provincie bereid is tot passief toezicht over te gaan. Is de gedeputeerde bereid een memo te schrijven over de invloed van de huisvesting van statushouders op de duur van de wachtlijst voor andere wachtenden?

Gedeputeerde Van Muilekom wijst erop dat passief toezicht niet aan de orde is, gelet op de wettelijke toezichttaak van de provincie die moet worden uitgevoerd.

Hij zegt toe inzicht te zullen geven in het aantal woningen dat verstrekt is aan vergunninghouders en aan niet vergunninghouders.

De heer Dinklo wacht die informatie af en zal dan bezien of dat aanleiding geeft tot vervolgvragen.

3. Ter Informatie

3.1 [Memo bestuurlijke gesprekken Vijfheerenlanden](#)

3.2 [Statenbrief verlenging uitvoeringsprogramma interbestuurlijk toezicht 2016-2019](#)

4. SLUITING

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.

